

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
Μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Δημιουργική & Προσαρμοσμένη Φυσική Αγωγή»
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΚΩΔΙΚΟΣ: Π101

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Βασιλική Δέρρη, **τηλ.:** 25310-39705, **fax.:** 25310-39623,

e-mail: vaderri@phyed.duth.gr

ΆΛΛΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Σοφία Μπάτσιου, **e-mail:** smpatsio@phyed.duth.gr

ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ: Δια ζώσης (65%) & εξ' αποστάσεως (35%) μαθήματα

ΕΞΑΜΗΝΟ ΦΟΙΤΗΣΗΣ: Α'

ΕΙΔΟΣ: Μάθημα Κορμού

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: Δημιουργική Φυσική Αγωγή & Ειδική Φυσική Αγωγή

ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ-ECTS: 10

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων που αφορούν στην επιλογή και την εφαρμογή σύγχρονων και κατάλληλων διδακτικών προσεγγίσεων, για την επίτευξη των εκάστοτε εκπαιδευτικών και ατομικών στόχων στη Φυσική Αγωγή, δημιουργώντας παράλληλα ένα θετικό, υποστηρικτικό σωματικά και συναισθηματικά ασφαλές περιβάλλον για όλους τους μαθητές σε όλες τις βαθμίδες της Ενιαίας και της Ειδικής εκπαίδευσης.

Θα αναφερθούν θεωρητικές έννοιες που αφορούν στη διδασκαλία για την ολόπλευρη ανάπτυξη, την εποικοδομητική μάθηση, τον μη αποκλεισμό, τη διαφοροποιημένη διδασκαλία και τη συνεκπαίδευση.

Θα παρουσιαστούν αλλά και θα δημιουργηθούν παραδείγματα από τους συμμετέχοντες για μαθητές με και χωρίς αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην Ενιαία και την Ειδική Εκπαίδευση.

1. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μετά την ολοκλήρωση της φοίτησης στο συγκεκριμένο μάθημα, οι φοιτητές/τριες θα μπορούν:

- 1. Να δημιουργούν** ένα θετικό, ασφαλές και υποστηρικτικό μαθησιακό περιβάλλον τόσο στη Γενική όσο και την Ειδική Εκπαίδευση.
- 2. Να επιλέγουν** τις καταλληλότερες διδακτικές προσεγγίσεις, ανάλογα με τους προς επίτευξη στόχους, τη φύση των δραστηριοτήτων, τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες όλων των μαθητών, στη Γενική και την Ειδική Εκπαίδευση.
- 3. Να σχεδιάζουν/εφαρμόζουν** δραστηριότητες, ενσωματώνοντας ποικίλες στρατηγικές διδασκαλίας, με στόχο τη συμπερίληψη και την προσωπική, ολόπλευρη βελτίωση όλων των μαθητών τους.
- 4. Να αξιολογούν** την επιλογή των διδακτικών προσεγγίσεων αλλά και την χρησιμοποίησή τους στη διδασκαλία παιδιών με και χωρίς ιδιαιτερότητες ή δυσκολίες.

2. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΜΑΘΗΣΗΣ

Αποτελέσματα μάθησης	Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες	Κριτήρια Αξιολόγησης	Φόρτος εργασίας φοιτητή (ώρες)
Γνώση & κατανόηση	Διαλέξεις, μελέτη	Κουίζ γνώσεων για θέματα που αφορούν τις διδακτικές προσεγγίσεις	60
Αξιολόγηση	Διαλέξεις, μελέτη, μικρές ομαδικές εργασίες και βιωματικές προσεγγίσεις	Σύντομες ομαδικές και συνεργατικές εργασίες κατά ή/και μετά το μάθημα	40
Σχεδιασμός & Υλοποίηση	Σχεδιασμός & Παρουσίαση δραστηριοτήτων για όλους	Επιλογή στρατηγικών διδασκαλίας και δραστηριοτήτων για την επίτευξη διαφορετικών στόχων. Τελικές εξετάσεις	150
		ΣΥΝΟΛΟ	250

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ-ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Η αποτελεσματική διδασκαλία στο ευρωπαϊκό και διεθνές εκπαιδευτικό σύστημα
2. Δημιουργία θετικού περιβάλλοντος μάθησης
3. Θεωρίες διδασκαλίας και μάθησης
4. Διδακτικές προσεγγίσεις και ολόπλευρη ανάπτυξη
5. Σχεδιασμός δραστηριοτήτων και προγραμμάτων με διαφορετικές διδακτικές προσεγγίσεις στη Γενική και την Ειδική Εκπαίδευση.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

Δια ζώσης & εξ' αποστάσεως μαθήματα

5. ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΥΛΗΣ

Διάλεξη	Εισηγητής	Θέμα
1 Δια ζώσης	Δέρρη Β.	Αποτελεσματική Διδασκαλία. Δημιουργία θετικού περιβάλλοντος μάθησης
2 Δια ζώσης	Δέρρη Β.	Στρατηγικές διδασκαλίας στη Φυσική Αγωγή
3 Δια ζώσης	Δέρρη Β.	Διαθεματική Διδασκαλία

4 Δια ζώσης	Δέρρη Β.	Στρατηγικές διδασκαλίας εκπαιδευτικών παιχνιδιών
5 Εξ αποστάσεως ασύγχρονη	Δέρρη Β.	Θεωρίες διδασκαλίας και μάθησης I & II
6 Εξ αποστάσεως σύγχρονη	Δέρρη Β.	Διδακτικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων
7 Εξ αποστάσεως ασύγχρονη	Δέρρη Β.	Διδακτικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη της σκέψης και πολλαπλή νοημοσύνη
8 Εξ αποστάσεως σύγχρονη	Δέρρη Β.	Διδασκαλία για την ανάπτυξη κινητικών δεξιοτήτων και φυσικής κατάστασης-υγείας
9 Δια ζώσης	Μπάτσιου Σ.	Εκπαίδευση και αναπηρία (Ειδική αγωγή-Σύγχρονες τάσεις στην ειδική αγωγή)
10 Δια ζώσης	Μπάτσιου Σ.	Ειδική Φυσική Αγωγή για μαθητές με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
11 Δια ζώσης	Μπάτσιου Σ.	Προγράμματα ΦΑ για άτομα με αναπηρία και/ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
12 Δια ζώσης	Μπάτσιου Σ.	Αθλητισμός και άτομα με αναπηρία
13 Δια ζώσης	Δέρρη Β.	Σύνοψη, παρουσίαση εργασιών, ανατροφοδότηση

6. ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Η αξιολόγηση των φοιτητών περιλαμβάνει:

Κριτήριο Αξιολόγησης	Ποσοστό τελικής βαθμολογίας
Εργασία 1η	40%
Εργασία 2η	35%
Συμμετοχή στις δράσεις του μαθήματος	25%

7. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Δέρρη, Β. και συν (2007). *Η Φυσική Αγωγή στην αρχή του 21^{ου} αιώνα: Σκοποί-στόχοι-επιδιώξεις στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Χριστοδουλίδη.
- 2) Δέρρη, Β., Εμμανουηλίδου, Κ. & Βασιλειάδου, Ο. (2011). Ψηφιακό Σχολείο. Νέα Πιλοτικά Προγράμματα Σπουδών. Οδηγός για τον εκπαιδευτικό της Φυσικής Αγωγής στο δημοτικό σχολείο.
http://users.sch.gr/adamantiaf/Ekpaideftiko_DVD/pilotika_programmata_spodou_2012/odigos_gia_fa_dim.pdf
- 3) Derri, V. & Pachtta, M. (2007). Motor skills and concepts acquisition and retention: a comparison between two styles of teaching. *Revista Internacional*

- de Ciencias del Deporte (International Journal of Sport Science)*, 9(3), 37-47.
<http://www.cafyd.com/REVISTA/ojs/index.php/ricyde/article/view/24/13>
- 4) Mosston, M. & Ashworth, S. (1997). *Η διδασκαλία της Φυσικής Αγωγής* (μετάφρ. Κ. Μουντάκης). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Salto.
  - 5) Mosston, M. & Ashworth S. (2008). Teaching physical education. Available at [http:// www.spectrumofstyles.org](http://www.spectrumofstyles.org)
  - 6) Μιχαηλίδης Κ., (2009). **Συνεκπαίδευση και Αναπηρία**. Αθήνα, Παπασωτηρίου.
  - 7) Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση» (2007-2013). Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. prosvasimo.gr/docs/pdf/ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗ_ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ_ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ.pdf
  - 8) Soriano V. (2014). Πέντε βασικά μηνύματα για την ενταξιακή εκπαίδευση. Από τη θεωρία στην πράξη. Οντένσε, Δανία: Ευρωπαϊκός Φορέας για την Ειδική Αγωγή και την Ενταξιακή Εκπαίδευση. <https://www.european-agency.org/.../Five Key Messages for Incl...>
  - 9) McNeil, S., Lante, K., & Pill, S., (2017). A review of the literature on inclusive pedagogy in physical education 2005-2015. 30th ACHPER International Conference, 21, 74-94. <https://www.cdu.edu.au/sites/default/files/the-northern.../10.18793-lcj2017.21.07.pdf>
  - 10) Κοκαρίδας, Δ. (2010). *Άσκηση και αναπηρία: εξατομίκευση, προσαρμογές και προοπτικές ένταξης*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη.
  - 11) Klavina, A., & Block M., (2008). The Effect of Peer Tutoring on Interaction Behaviors in Inclusive Physical Education. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 2008, 25, 132-158 <https://pdfs.semanticscholar.org/cb60/85253a49060062aa88800c0e5c81a635831c.pdf>
  - 12) Μπάτσιου Σ., Αντωνίου Π., & Χατζηκόστα Μ. (2003). Η Συνεκπαίδευση Παιδιών με και χωρίς Αναπηρία στο Μάθημα της Φυσικής Αγωγής στο Σχολείο. *Κοινωνική Εργασία*, 71, 177-188.
  - 13) Patie Rouse (2015). *Η ένταξη μαθητών με αναπηρία στη φυσική αγωγή*. Επιμ. & Μετ. Ε. Σκορδίλης, Αθήνα, Πεδίο
  - 14) Luke E. Kelly (2011). *Designing and Implementing Effective Adapted Physical Education Programs*. Sagamore Publishing LLC. <https://www.sagamorepub.com/sites/default/files/2018-08/pages-adaptedpe.pdf>
  - 15) ΔΕΙΠΠΣ –ΑΠΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ www.pi-schools.gr/special...anap/kinitikes-anapiries-part05.pdf
  - 16) Βαλιαντή Σ. (2015). Η διαφοροποίηση της διδασκαλίας σε τάξεις μικτής ικανότητας μέσα από τις εμπειρίες εκπαιδευτικών και μαθητών: μια ποιοτική διερεύνηση της αποτελεσματικότητας και των προϋποθέσεων εφαρμογής της. *Επιστήμες Αγωγής*, 1, 7-35. utopia.duth.gr/xsakonid/index_html.../27_3_17_keim_mel_3.pdf
  - 17) Davis W. Roland, (2016). *Διδασκαλία αθλημάτων για άτομα με αναπηρία*. Επιμ.: Εμ. Σκορδίλης, Β. Καλύβας. Αθήνα. Πεδίο.
  - 18) Sherrill, C., (2015). *Adapted Physical Activity Recreation and Sport. Cross -disciplinary and Lifespan*. 6th Ed. Επιμ. Ευαγγελινού Χ. Εκδ. Πασχαλίδη Αθήνα

- 19) Winnick, J., & Porretta, D. (Eds.). (2016). Adapted Physical Education and Sport, 6E. Human Kinetics.
- 20) Καπρίνης & Λιάκος (2016) Άθληση και Αναπηρία: Μια διδακτική προσέγγιση στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής, για την ευαισθητοποίηση των παιδιών απέναντι στις κοινωνικές ανισότητες και τον κοινωνικό αποκλεισμό. *Υσπληξ*, 2, 1-15.